
Inbreng VNO-NCW en MKB-Nederland bij de Internetconsultatie wijziging financieringsstelsel kinderopvang

VNO-NCW en MKB-Nederland leveren graag hun inbreng bij de consultatie Wijziging financieringsstelsel kinderopvang, het voorstel om de kinderopvangtoeslag niet langer naar ouders over te maken, maar direct naar kinderopvanginstellingen.

VNO-NCW en MKB-Nederland hechten aan goede, veilige en betaalbare kinderopvang. Toegang daartoe stelt ouders in staat om te werken en is van belang voor de ontwikkeling van het (jonge) kind. De ondernemingsorganisaties steunen het uitgangspunt van de huidige Wet Kinderopvang: een vraaggerichte financiering van de kinderopvang, die aangeboden wordt door (maatschappelijke) ondernemingen. Ouders bepalen zelf de keuze voor de kinderopvangorganisatie en hebben een directe relatie met de onderneming. Het stelsel stimuleert ondernemerschap dat inspeelt op de gevarieerde en flexibele vraag van ouders. Het prijsmechanisme is van belang om onder meer een efficiënte inzet van middelen en een goede prijs kwaliteit verhouding te bevorderen.

Mede op basis hiervan hebben VNO-NCW en MKB-Nederland de volgende opmerkingen:

Ten eerst menen ze dat de voorgestelde directe financiering onwenselijk is omdat het bovenstaande uitgangspunten van vraagfinanciering en ondernemerschap ondermijnt. VNO-NCW en MKB-Nederland vinden dat het ondernemerschap in deze branche juist bevorderd moet worden in plaats van ontmoedigd; ondernemerschap dat inspeelt op de vraag van ouders en een drive heeft tot vernieuwing en verbetering van het aanbod. Ter toelichting hierop:

- Het wetsvoorstel behelst een fundamentele wijziging van de financiering. Op dit moment is het zo dat ouders kinderopvangtoeslag aanvragen en ontvangen en vervolgens zelf de kosten betalen aan kinderopvangorganisaties. In de toekomst moeten kinderopvangorganisaties de overheidsvergoeding aanvragen.
- Ondernemers in de kinderopvang ondernemen in een markt waarin vertrouwen en de relatie met ouders essentieel is. Ze variëren in aanbod en prijs, passen hun aanbod aan gericht op de lokale doelgroep, maken afspraken met ouders over wegbrengen en ophalen, maaltijden tussen de middag. Omdat vertrouwen tussen vrager en aanbieder in de kinderopvangsector groot moet zijn (ouders vertrouwen de zorg voor hun kinderen immers aan anderen toe), moet de band tussen ouder en ondernemer zo direct mogelijk zijn. Ook is van belang dat de financiële band daarop aansluit. In het voorstel gaan de financiën echter via de overheid lopen. De directe relatie van kinderopvangorganisatie en ouder wordt doorbroken.
- De fundamentele herziening van de financiering strijdt met het uitgangspunt van het huidige stelsel: het prijsmechanisme gaat een veel kleinere rol spelen. De facto leidt dit in de ogen van de ouders tot inkomensafhankelijke prijzen. Inkomensafhankelijke ondersteuning (van ouders via de kinderopvangtoeslag) moet losstaan van de prijsvorming in de markt. Prijzen moeten namelijk hun (signaal-, rantsoenerings-) functie kunnen uitoefenen. Van belang is dat ouders een goede prijs-kwaliteit afweging kunnen maken.

In de tweede plaats zadelen deze maatregelen ondernemers op met hogere administratieve lasten en risico's van (falend) overheidsbeleid.

- Het voorstel lijkt eerder tot meer complexiteit te leiden in plaats van minder, zeker als in ogenschouw genomen wordt dat er tussentijds nogal eens zaken wijzigen (inkomen van ouders, aantal af te nemen uren, afname warme maaltijden, etc.).
- Bij eenvoudige kleine vormen en vaste vormen van afname van opvang zoals bij peuterspeelzalen, staat de hoogte van ouderbedragen niet in verhouding tot de complexe wijze van betalingen en betalingssysteem, hetgeen het afhaakrisico bij ouders vergroot.
- De overheid belegt de bestrijding van fraude (40 miljoen euro op een bedrag van 1,8 miljard euro aan kinderopvangtoeslag) bij de sector. De overheid zou deze verantwoordelijkheid moeten blijven dragen en heeft daar – met de moderne techniek, ICT, koppeling van bestanden – ook de middelen voor. Veel van de verbeteringen kunnen ook binnen het huidige financieringsstelsel worden doorgevoerd – daar is geen fundamentele wijziging van het stelsel voor nodig.
- De administratieve lasten worden verlegd naar kinderopvangorganisaties én worden zwaarder. Denk hierbij aan de verplichte accountantsverklaring die wordt ingevoerd.